

Raport Komisji Europejskiej a Konstytucja dla Nauki - punkty wspólne

Nowatorskie instrumenty analizy

Raport Komisji Europejskiej przygotowany został w ramach instrumentu Policy Support Facility (PSF). PSF to instrument finansowany z programu ramowego „Horyzont 2020”, za jego pomocą Komisja Europejska oferuje krajom europejskim wsparcie w projektowaniu i wdrażaniu reform politycznych w obszarze badań naukowych i innowacji.

W ramach PSF grupa niezależnych ekspertów pochodzących z krajów o konkurencyjnych i bardzo dobrze funkcjonujących systemach nauki i szkolnictwa wyższego wspiera przygotowanie reform tych sektorów, zgodnie z zapotrzebowaniem kraju wnioskującego. Premier Jarosław Gowin we wrześniu 2016 r. wyraził zainteresowanie skorzystaniem przez Polskę z mechanizmu oferowanego przez PSF w przygotowaniu nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Dziś Robert-Jan Smits, dyrektor generalny Komisji Europejskiej odpowiedzialny za badania i innowacje oraz Georg Winckler, przewodniczący panelu ekspertów prezentowali w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wyniki raportu.

Raport PSF jest efektem pracy grupy najlepszych europejskich ekspertów w dziedzinie polityk szkolnictwa wyższego i nauki. Ale oprócz raportu, dzięki długim i bardzo żywym dyskusjom z ekspertami udało nam się uzyskać nową wiedzę i zweryfikować nasze niektóre pomysły – mówi premier Jarosław Gowin. Podczas prac panel ekspertów przygotował rekomendacje oparte zarówno na analizie danych jak i dwóch wizytach studyjnych w Warszawie, w czasie których spotkał się z szerokim gronem przedstawicieli instytucji reprezentujących środowisko szkolnictwa wyższego i nauki.

Udział Polski w Policy Support Facility

Szczególne zainteresowanie udziałem Polski w Policy Support Facility wynikało z prowadzonych w porozumieniu ze środowiskiem akademickim prac nad Konstytucją dla nauki – nową ustawą o szkolnictwie wyższym. Eksperti skupiali się m.in. na zagadnieniach zmian strukturalnych w obszarze nauki i szkolnictwa wyższego, relacjach sektora akademickiego z pozostałymi uczestnikami systemu innowacji (instytuty, przedsiębiorcy), czy wreszcie umiędzynarodowieniem polskich uczelni.

Premier Jarosław Gowin podczas prezentacji raportu mówił - Dzisiejsza publikacja raportu PSF wpisuje się w szeroko prowadzoną debatę nad kształtem nowej ustawy – Konstytucji dla nauki. Reforma nauki i szkolnictwa wyższego jest niezbędnym elementem do powodzenia najważniejszego dokumentu polskiego rządu, czyli Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Bez dobrze działających tych kluczowych sektorów nigdy nie zrealizujemy planów o innowacyjnej gospodarce i nowoczesnym społeczeństwie.

Rekomendacje PSF a Konstytucja dla nauki (KDN) - punkty wspólne

Finalny raport („Peer Review of Poland ‘s Higher Education and Science System: Horizon 2020 Policy Support Facility”) ukazuje wiele punktów zbieżnych pomiędzy zaleceniami PSF, a przygotowywaną Konstytucją dla nauki:

- podkreślenie roli rektora jako zarządzającego uczelnią;
- konieczność większej łączności uczelni ze środowiskiem społeczno-gospodarczym;
- wyraźne rozgraniczenie rodzajów uczelni na zawodowe i akademickie;
- uproszczenie systemu finansowania uczelni i połączenie strumieni dotacji, zmniejszające m.in. obowiązki sprawozdawcze;
- powołanie szkół doktorskich;
- proces oddolnej konsolidacji, większe różnicowanie w ustroju, finansowaniu, zarządzaniu kadrami, czy ewaluacji w zależności od misji uczelni;
- zwiększenie autonomii uczelni w kwestii kształtowania obowiązków kadry akademickiej;
- reorientowanie ewaluacji uczelni na zwiększanie wpływu prowadzonych badań na naukę, oraz odbiurokratyzowanie systemów kontroli jakości (wprowadzenie kategorii B+).

Raport Komisji Europejskiej a Konstytucja dla Nauki - punkty wspólne